

ปัญหาและความเป็นมาของปัญหา

จังหวัดปัตตานีเป็นจังหวัดที่ประชากรร้อยละ 76.21 พูดภาษามลายูถิ่นในชีวิตประจำวัน และเป็นเหตุให้มีเยาวชนในวัยศึกษาที่อยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี ถึงร้อยละ 85.38 พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ (สพจ.ปัตตานี 2528 : 3) ในระบบโรงเรียนนั้น เยาวชนเหล่านี้ต้องใช้ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่สองในกระบวนการเรียนการสอน ทำให้การใช้ภาษาไทยต้องประสบกับปัญหาหลายประการและส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาของจังหวัดโดยส่วนรวมด้วย จากการประเมินคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 ได้คะแนนกลุ่มทักษะ ซึ่งประกอบด้วยภาษาไทยและคณิตศาสตร์ เฉลี่ยร้อยละ 44.22 และได้คะแนนรวมของกลุ่มประสบการณ์ เฉลี่ยร้อยละ 47.45 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติกำหนด คือต้องได้คะแนนรวมทุกกลุ่มประสบการณ์ เฉลี่ยร้อยละ 50.00 ของคะแนนเต็ม และเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่กับนักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ในระดับชั้นต้น ๆ ปรากฏว่านักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่า (สพจ.ปัตตานี 2528 : 10-11) จากข้อมูลดังกล่าวทำให้สงสัยว่าภาษาแม่จะส่งผลกระทบต่อ การเรียนและการอ่านในภาษาที่สอง เพราะองค์ประกอบของภาษา เช่น พยางค์ คำ และประโยคแตกต่างกัน โดยเฉพาะโครงสร้างของคำที่แตกต่างกัน ทำให้การออกเสียงพยัญชนะ สระ และตัวสะกด มีอิทธิพลต่อการอ่านอันเป็นเหตุให้การเรียนภาษาที่สองยากขึ้นและยังผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาต่าง ๆ ต่ำด้วย ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อ การเรียนรู้การอ่านคำ โดยศึกษาถึงอิทธิพลของคำชนิดต่าง ๆ ได้แก่ คำที่ประสมด้วยสระเดี่ยว คำที่ประสมด้วยสระประสม คำที่ไม่มีตัวสะกด และคำที่มีตัวสะกด ที่มีต่อการเรียนรู้การอ่านคำของนักเรียนที่พูดภาษาแม่ต่างกัน ปัญหาในการวิจัยครั้งนี้

จึงเป็นเหตุให้การเรียนรู้การอ่านคำ โดยศึกษาว่าคำแต่ละชนิดเหล่านั้น จะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การอ่านอย่างไร ตลอดจนการศึกษากริยารวมระหว่างตัวแปรชนิดต่าง ๆ อันได้แก่ ภาษาแม่ คำประสมสระ และการมีตัวสะกด รวมทั้งผลพลอยได้ที่นอกเหนือจากการทดสอบสมมติฐานด้วยการอ่าน เป็นทักษะหนึ่งในหลาย ๆ ทักษะที่เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และเข้าใจ ภาษาหนึ่ง ๆ และเนื่องจากการอ่านเป็นพฤติกรรมภายนอกที่สามารถสังเกตและวัดได้โดยตรง จึงเป็นตัวแปรหนึ่งที่ใช้ในการศึกษาเกี่ยวกับจิตวิทยาการเรียนรู้ของมนุษย์ได้ อุดม วิโรตมสัจจิตต์ (2526) ได้ให้ความสำคัญของการอ่านโดยทั่ว ๆ ไปว่า การอ่านเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ อย่างหนึ่งในการเรียนรู้ภาษา โดยที่ภาษาเป็นลักษณะทางสังคมที่ใช้ในการสื่อความหมายและถ่ายทอดทางความคิดไว้เป็นหลักฐานได้ การอ่านจึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อความเข้าใจจาก หลักฐานนั้น ในสภาพการณ์ทางการศึกษาได้มีผู้ค้นคว้าวิจัย ทดลอง โภยให้แนวคิดว่ามีความสำคัญ เกี่ยวกับการอ่านไว้ดังนี้ ทอมสัน (Thomson 1963) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการอ่านและได้กล่าวถึง ประโยชน์ไว้ว่าเด็กที่มีความสำเร็จด้านการอ่านในระยะต้น จะเรียนรู้คำใหม่ในระยะหลังได้เร็ว และจะมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านตามเกณฑ์ที่สูง บอนและไคส์ตรา (Bond and Dykstra 1967) ได้ศึกษาการอ่านกับเด็กเกรด 1 โดยสรุปความสำคัญจากผลการศึกษาของการอ่านว่า เด็กที่มี ผลสัมฤทธิ์สูงทางการอ่านและทางการเรียนภาษานั้น มีแนวโน้มจะเรียนวิชาอื่นได้ดีด้วย เพราะ ภาษาเป็นเครื่องมือขั้นต้นในการเข้าใจวิชาอื่น เทอร์คิน (Turkin 1970) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของการสอนอ่านว่า การสอนให้เด็กมีทักษะในการอ่านคำแต่เพียงเริ่มเรียนจะช่วยให้ ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเรียนวิชาต่าง ๆ ในระยะหลังสูงขึ้น เพราะนอกจากจะเป็นการ ฝึกทักษะการออกเสียงที่ถูกต้องตั้งแต่ช่วยเริ่มเรียนแล้ว เด็กยังได้คุ้นเคยกับคำและความหมายของคำ ทำให้การใช้คำสื่อความหมายได้ดีขึ้นด้วย อูเมดาและคาห์น (Umeda and Kahn 1982) ได้กล่าว ถึงความสำเร็จในการสอนอ่านว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำสูง จะมีความสามารถในการ เข้าใจความหมายของคำสูงด้วย จากข้อมูลที่กล่าวมาจึงสรุปได้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและ จำเป็นในการเรียนรู้ภาษา และการเข้าใจวิชาอื่น จึงควรจัดให้สอดคล้องกับจิตวิทยาการเรียนรู้ ของเด็กตั้งแต่ช่วยเริ่มเรียน เพื่อให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้เร็วและถูกต้อง

คำ เป็นองค์ประกอบหนึ่งของภาษาและเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการอ่าน เนื่องจากการอ่านเป็นการออกเสียงตามสัญลักษณ์และโครงสร้างของคำ ซึ่งแปรเปลี่ยนไปตามลักษณะของคำนั้น ๆ คำที่ประสมด้วยสระเดี่ยวและคำที่ประสมด้วยสระประสม เป็นคำที่ปรากฏในภาษาไทย คำที่ประสมด้วยสระเดี่ยวหมายถึงคำที่ประสมด้วยสระเสียงเดี่ยวในภาษาไทย และคำที่ประสมด้วยสระประสมหมายถึงคำที่ประสมด้วยสระเสียงประสมในภาษาไทย กัญจน นาคสกุล (2524) ได้กล่าวถึงกลไกการออกเสียงในการอ่านคำที่ประสมด้วยสระเดี่ยว และคำที่ประสมด้วยสระประสมว่า ความซับซ้อนของกลไกการออกเสียงในการอ่านคำทั้งสองประเภทนี้ต่างกัน โดยกล่าวว่า คำที่ประสมด้วยสระประสมต้องออกเสียงสระสองเสียงประสมกันในคำเดียวกัน แต่การอ่านคำที่ประสมด้วยสระเดี่ยวออกเสียงสระเพียงเสียงเดียว ทำให้การอ่านคำที่ประสมด้วยสระประสมยากกว่าการอ่านคำที่ประสมด้วยสระเดี่ยว บลูมเมอร์ (Bloomer 1956) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการอ่านคำของเด็กผู้หญิงและชายโดยใช้คำประเภทต่าง ๆ ได้แก่ คำที่ประสมด้วยสระเดี่ยว คำที่ประสมด้วยสระประสม และคำที่มีเสียงควบกล้ำ ให้ผู้รับการทดลองอ่าน เพื่อศึกษาความยากง่ายของการอ่านคำแต่ละชนิด ผลการทดลองพบว่า คำที่ประสมด้วยสระประสมอ่านยากกว่าคำที่ประสมด้วยสระเดี่ยว โดยคำที่ประสมด้วยสระประสมอ่านยากพอ ๆ กับคำที่มีเสียงควบกล้ำ จากการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า คำที่ประสมด้วยสระเดี่ยวและคำที่ประสมด้วยสระประสมส่งผลต่อการอ่านแตกต่างกัน โดยคำที่ประสมด้วยสระประสมอ่านยากกว่าคำที่ประสมด้วยสระเดี่ยว

คำที่ไม่มีตัวสะกดและคำที่มีตัวสะกดเป็นคำอีกประเภทหนึ่งที่ปรากฏในภาษาไทย คำที่ไม่มีตัวสะกดหมายถึงคำที่ไม่มีพยัญชนะตัวสะกดในมาตราแม่ ก กา หรือพยัญชนะตัวสะกดอื่นใดเป็นตัวสะกด ส่วนคำที่มีตัวสะกดหมายถึงคำที่มีพยัญชนะตัวสะกดในมาตราแม่ ก กา เป็นตัวสะกด อุดม วิโรตม์สิขัตต (2518) ได้กล่าวถึงคำที่ไม่มีตัวสะกดและคำที่มีตัวสะกดว่า คำที่มีตัวสะกดต้องอ่านออกเสียงไปตามลักษณะการบังคับของเสียงตัวสะกดนั้น ๆ ทำให้อ่านยากกว่าคำที่ไม่มีตัวสะกด ฮีลีย์และดรูว์โนสกี (Healy and Drewnoski 1983) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเพิ่มหน่วยเสียงในคำที่มีต่อการอ่าน คำผู้วิจัยใช้วิธีเพิ่มหน่วยเสียงตัวสะกดเข้าไปในคำเพื่อศึกษาว่าเสียงพยัญชนะตัวสะกดจะมีอิทธิพลต่อการอ่านอย่างไร ผลการศึกษาพบว่า การเพิ่มพยัญชนะตัวสะกด

เข้าไปในคำจะทำให้การอ่านคำนั้นยากขึ้น ไชมอน (Simon 1974) ใจศึกษาเกี่ยวกับการเพิ่มจำนวนตัวอักษรที่มีต่อการจำคำ จากการศึกษาพบว่า ถ้าให้ผู้เรียนจำตัวอักษรโดด ๆ เช่น A, B, K ผู้เรียนจะจำได้มากที่สุด ถ้าเพิ่มตัวอักษรเป็น 2 ตัว เช่น BE, MA จำนวนคำที่จำได้จะลดลง และเมื่อเพิ่มตัวอักษรให้เป็นคำที่มีพยัญชนะตัวสะกดทั้งหมด จำนวนคำที่จำและอ่านได้จะยิ่งลดลง จากการศึกษาของไชมอนจึงชี้ให้เห็นว่าพยัญชนะตัวสะกดมีอิทธิพลต่อการจำและการอ่านคำ จากการศึกษาดังกล่าวนี้นำมาแสดงว่าคำที่ไม่มีตัวสะกดและคำที่มีตัวสะกดส่งผลต่อการอ่านแตกต่างกัน โดยคำที่มีตัวสะกดอ่านยากกว่าคำที่ไม่มีตัวสะกด

ภาษาแม่ เป็นตัวแปรอีกประเภทหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้การอ่านคำของเด็ก โดยเฉพาะเด็กสองภาษา ภาษาแม่เป็นภาษาแรกที่เด็กได้เริ่มเรียนรู้ภาษาจากการที่เด็กมีประสบการณ์อยู่กับภาษาหนึ่ง เมื่อถึงวัยต้องเข้าสูระบบโรงเรียนต้องเรียนและใช้อีกภาษาหนึ่งซึ่งเป็นภาษาที่สองที่มีลักษณะต่างจากภาษาแม่ เมื่อเด็กต้องเรียนสองภาษาพร้อมกันจึงอาจเกิดการรบกวนกัน

เฮอร์ล็อก (Hurlock 1964) กล่าวว่า ภาษาทุกภาษามีคำศัพท์ โครงสร้างทางไวยากรณ์ และการออกเสียงตัวอักษรที่มีลักษณะเป็นของตนเองโดยเฉพาะ เมื่อเด็กต้องเรียนสองภาษาพร้อมกัน จะเกิดการรบกวนกันในทุกด้านของการเรียนภาษา ชูศักดิ์ ศิริมานุกูล (2527 : 4, Citing Torrey 1971 : 236-238) ได้สรุปเกี่ยวกับการรบกวนของภาษาแม่ที่มีต่อการเรียนภาษาที่สองในเรื่องการออกเสียงว่า เสียงของคำในภาษาแม่ที่แตกต่างจากเสียงของคำในภาษาที่สอง จะทำให้การออกเสียงของคำในภาษาที่สองเป็นไปได้อย่าง ฮาร์ท (Hart 1980) กล่าวว่า เด็กที่พูดภาษาดั้งเดิมเป็นภาษาแม่จะมีปัญหาในการแยกความแตกต่างของเสียงในภาษาที่สอง

รัตนา ศิริพานิช (2507) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการฟังและการอ่านของนักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ในจังหวัดปัตตานี กับนักเรียนที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ในกรุงเทพมหานคร จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 133 คน กำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่สอง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ จากข้อมูลและผลการศึกษาดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ภาษาแม่ส่งผลต่อการเรียนภาษาที่สอง โดยทำให้การเรียนภาษาที่สองยากขึ้น

เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวกับคำประสมสระ

เพ็ญแข สุภิกขย์ (2526) ได้ศึกษาปัญหาการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเด็กที่มีปัญหาในการอ่าน จำนวน 75 คน เครื่องมือในการศึกษาเป็นชุดแบบทดสอบการอ่าน ประกอบด้วย เรื่องสั้นโดยใช้คำที่ปรากฏในแบบเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชุดละไม่เกิน 150 คำ ให้นักเรียนอ่านคราวละหนึ่งคน บันทึกเสียงอ่านไว้เพื่อตรวจสอบการอ่านออกเสียงคำต่าง ๆ ในเรื่องสั้น โดยการตรวจให้คะแนน ผลการทดสอบพบว่า นักเรียนอ่านคำผิดเพียงหนึ่งเสียงสระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ รวมกันถึงร้อยละ 93.33 ในจำนวนคำที่อ่านผิดเพียงนั้น พบว่า นักเรียนอ่านคำที่ประสมด้วยสระประสมผิดเพี้ยนมากกว่าคำที่ประสมด้วยสระเดี่ยว จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สรุปได้ว่า คำที่ประสมด้วยสระประสมอ่านยากกว่าคำที่ประสมด้วยสระเดี่ยว

บลูมเมอร์ (Bloomer 1956) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการอ่านคำของเด็กก่อนวัยเรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิงจำนวน 42 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วยบัตรคำ 3 ชุด ชุดที่หนึ่งเป็นคำที่ประสมด้วยสระเดี่ยว ชุดที่สองเป็นคำประสมด้วยสระประสม และชุดที่สามเป็นคำควบกล้ำ เสนอให้ผู้เรียนอ่านแบบเรียน-สอบ โดยรอบเรียนจะเสนอให้เรียนไปตามลำดับด้วยการอ่านให้ฟังผู้เรียนอ่านตาม ในรอบสอบผู้วิจัยจะสลับลำดับที่บัตรคำเพื่อจัดผลของการตามกันและการจำเป็นลำดับ เสนอให้อ่านทีละคำ วัดจำนวนครั้งการเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้ในการเรียนคำประสมสระประสมมากกว่าคำประสมด้วยสระเดี่ยว และใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้คำประสมสระประสมใกล้เคียงกับคำควบกล้ำ จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สรุปได้ว่า คำที่ประสมด้วยสระประสมอ่านยากกว่าคำประสมสระเดี่ยว

ดิเบเนดตโต และคณะ (Dibenedetto et.al., 1983) ได้ศึกษาการอ่านคำที่มีรูปสระเดียวกันกับเด็กที่มีและไม่มีปัญหาในด้านการอ่าน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับเกรด 2-6 จำนวน 197 คน แยกเป็นเด็กที่อ่านได้ปกติจำนวน 100 คน และเด็กที่มีปัญหาในการอ่าน 97 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองเป็นบัตรคำขนาด 8.5" x 11" จำนวน 3 ชุด ประกอบด้วยคำที่มี

ความหมาย ชุดหนึ่ง ชุดที่สอง เป็นบัตรคำที่สร้างขึ้นด้วยรูปสระตัวสะกดเหมือนชุดแรกและมีความหมาย ส่วนชุดที่สามเป็นบัตรคำที่สร้างขึ้นด้วยรูปสระและตัวสะกดเหมือนกับชุดแรกแต่เป็นคำไร้ความหมาย แต่ละชุดมี 25 คำ โดยใช้คำที่ประสมด้วยสระเดี่ยวและสระประสมคละกัน ผู้วิจัยเสนอบัตรคำในแต่ละชุดให้ผู้เรียน เรียนทีละคำ แล้วบันทึกอ่านคำเหล่านั้นไว้เพื่อการตรวจสอบให้คะแนนการอ่านออกเสียงสระที่ถูกต้อง ผลการทดลองพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีปัญหาในการอ่านอ่านคำทั้ง 3 ชุดไม่แตกต่างกัน แต่กลุ่มที่มีปัญหาในการอ่าน อ่านคำทั้ง 3 ชุดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และเมื่อตรวจสอบคำที่ใช้ในการอ่านครั้งนี้พบว่า คำที่ประสมด้วยสระประสมผู้เรียนอ่านผิดมากกว่าคำประสมด้วยสระเดี่ยว การศึกษาครั้งนี้จึงสรุปได้ว่า คำที่มีเสียงสระประสมอ่านยากกว่าคำประสมสระเดี่ยว

จากผลการศึกษาที่กล่าวมาจึงชี้ให้เห็นว่า คำที่ประสมด้วยสระประสมและคำที่ประสมด้วยสระเดี่ยว มีอิทธิพลต่อการอ่านแตกต่างกัน โดยคำที่ประสมด้วยสระประสมอ่านยากกว่าคำที่ประสมด้วยสระเดี่ยว

เอกสารเกี่ยวกับการมีตัวสะกด

สมชัย ไชยกุล (2526) ได้สร้างแบบฝึกการออกเสียงคำที่สะกดด้วยแม่ "กภ" "กค" และ "กบ" สำหรับนักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นระดับประถมศึกษา จังหวัดยะลา เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความสามารถในการออกเสียงอ่านคำที่สะกดด้วยแม่ "กภ" "กค" และ "กบ" และคำที่ไม่มีตัวสะกด ก่อนและหลังฝึกด้วยแบบฝึกที่สร้างขึ้น และศึกษาปัญหาการออกเสียงคำที่มีตัวสะกด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ และกำลังเรียนอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดยะลา จำนวน 50 คน ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบสำหรับทดสอบก่อนฝึกและหลังฝึกจำนวน 15 แบบฝึก ซึ่งประกอบด้วยชุดฝึกคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่ ก กา และไม่มีตัวสะกด ใช้เวลาในการฝึกโรงเรียนละ 15 ครั้ง ครั้งละ 30-45 นาที ผลการเปรียบเทียบค่าความก้าวหน้าของคะแนนเฉลี่ยก่อนฝึกและหลังฝึกด้วยแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่า นักเรียนออกเสียงอ่านคำที่สะกดด้วยแม่ "กภ" "กค" และ "กบ" ถูกพร่องจริง และอ่านผิดมากกว่าคำที่สะกดด้วยแม่อื่นในมาตราแม่ ก กา และเมื่อ

เปรียบเทียบการอ่านระหว่างคำที่มีตัวสะกดในมาตราแม่ ก กา กับคำที่ไม่มีตัวสะกดแล้ว นักเรียนอ่านคำที่ไม่มีตัวสะกดได้เร็วกว่า คำที่มีตัวสะกด จากการศึกษาครั้งนี้ จึงสรุปได้ว่า คำที่มีตัวสะกดเรียนยากกว่าคำที่ไม่มีตัวสะกด

สุมาลี ชุศรี (2527) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของความสัมพันธ์ต่างชนิด เวลาในการเสนอ และจำนวนตัวอักษรที่มีต่อการจำ กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ กำลังเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 128 คน ออกแบบการทดลองแบบแฟคตอเรียล $2 \times 2 \times 2$ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นโลดคำคู่สัมพันธ์ 2 ชนิด คือชนิดคู่สัมพันธ์รูปภาพกับคำไทยกับคู่สัมพันธ์ภาษามลายูถิ่นกับคำไทย โดยแปรคำไทยเป็น 4 ระดับ ตามจำนวนตัวอักษร คือ 2, 3, 4 และ 5 ตัวอักษร แล้วเสนอให้เรียนโดยอ่านให้ฟัง แล้วนักเรียนเขียนคำที่จำได้ลงในกระดาษด้วยวิธีเรียน-สอบ วัดจำนวนครั้งการเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่า ถ้าจำนวนตัวอักษรเพิ่มขึ้น การใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้ก็จะเพิ่มขึ้นด้วย ในการวิจัยครั้งนี้ คำที่มี 2 และ 3 ตัวอักษร ผู้วิจัยใช้คำที่ไม่มีตัวสะกดเป็นส่วนใหญ่ คำที่มี 4 และ 5 ตัวอักษร ผู้วิจัยใช้คำที่มีตัวสะกดเป็นส่วนใหญ่ และผลการทดลองพบว่า คำที่มี 4 และ 5 ตัวอักษร ซึ่งเป็นคำที่มีตัวสะกด ผู้เรียนใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้มากกว่าคำที่มี 2 และ 3 ตัวอักษร ซึ่งเป็นคำที่ไม่มีตัวสะกด จากการศึกษาครั้งนี้จึงสรุปได้ว่า คำที่มีตัวสะกดเรียนยากกว่าคำที่ไม่มีตัวสะกด

ฮอห์นและอีห์รี (Hohn and Ehri 1984) ได้ศึกษาผลของการใช้หน่วยเสียงตัวอักษรช่วยให้เด็กวัยเริ่มอ่านมีทักษะในการจำแม่หน่วยเสียงของคำ กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ จำนวน 62 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่งฝึกให้เรียนคำโดยวิธีออกเสียงตัวอักษรนำร่อง กลุ่มที่สองฝึกให้เรียนคำโดยไม่ให้ออกเสียงตัวอักษร และกลุ่มที่สามเป็นกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการฝึกใด ๆ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองเป็นคำประกอบรูปภาพ โดยใช้คำที่ประกอบด้วยพยัญชนะ สระ และพยัญชนะ (CVC) โดยพยัญชนะตัวสุดท้ายทำหน้าที่เป็นตัวสะกด ชุดหนึ่ง และคำที่ประกอบด้วยพยัญชนะและสระ (CV) คือไม่มีพยัญชนะเป็นตัวสะกด เสนอให้เรียนโดยวิธีเรียน-สอบ วัดจำนวนครั้งการเรียนรู้ ผลการทดลองพบว่า เมื่อทดสอบหลังฝึกแล้ว กลุ่มที่ให้เรียนโดยวิธีออกเสียงตัวอักษร ใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้น้อยกว่ากลุ่มที่เรียนโดยไม่ได้ออกเสียงตัวอักษรและกลุ่มควบคุม และพบว่า การเรียนคำที่ประกอบด้วย

พยัญชนะ สระ และพยัญชนะ (CVC) หรือคำที่มีพยัญชนะตัวสะกด ผู้เรียนใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้มากกว่าคำที่ประกอบด้วยพยัญชนะ และสระ (CV) หรือคำที่ไม่มีพยัญชนะตัวสะกด ผลการทดลองดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า คำที่มีตัวสะกดเรียนยากกว่าคำที่ไม่มีตัวสะกด

จากการศึกษาและทดลองดังกล่าวมา ชี้ให้เห็นว่าคำที่มีตัวสะกดและคำที่ไม่มีตัวสะกดมีอิทธิพลต่อการเรียนและการอ่านแตกต่างกันโดยคำที่มีตัวสะกดเรียนและอ่านยากกว่าคำที่ไม่มีตัวสะกด

เอกสารเกี่ยวกับเด็กพูดสองภาษา

รัตนา ทิริทานิช (2507) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเข้าใจในการฟังและผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่ และนักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สอง จำนวน 350 คน แยกเป็นนักเรียนที่พูดภาษาไทยกลางที่เรียนอยู่ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 217 คน และเป็นนักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นที่เรียนอยู่ในโรงเรียนสังกัดจังหวัดปัตตานี จำนวน 133 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่พูดภาษาไทยกลางเป็นภาษาแม่มีความเข้าใจในการฟังภาษาไทยและมีผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการดีกว่านักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ จากผลการวิจัยครั้งนี้จึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่เรียนและพูดภาษาไทยเดียวเรียนได้ดีกว่านักเรียนที่พูดสองภาษา

ลิเรียและลาพอร์ตา (Lerea and Laporta 1971) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้คำศัพท์ของนักเรียนที่พูดภาษาแม่ต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในระดับอุดมศึกษาที่พูดภาษาอื่นเป็นภาษาแม่ และเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองกลุ่มหนึ่ง และอีกกลุ่มหนึ่งพูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ จำนวน 51 คน โดยแยกเป็นชาย 19 คน หญิง 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองเป็นคำคู่สัมพันธ์แบบ S-R โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นตัวเร้าและภาษาฮิบรูเป็นตัวสนอง เสนอให้เรียนแบบ เรียน-สอบ ในรอบสอบเสนอเฉพาะตัวเร้า แล้วให้ผู้รับการทดลองเขียนตอบตัวสนองลงในกระดาษที่แจกให้ วัดจำนวนครั้งการเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่พูดภาษาอังกฤษ

เป็นภาษาแม่ ใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้น้อยกว่านักเรียนที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง จากผลการศึกษาค้นคว้าจึงสรุปได้ว่า นักเรียนที่พูดภาษาเดียวเรียนได้ดีกว่านักเรียนที่พูดสองภาษา

/ แมดริดและการ์เซีย (Madrid and Garcia 1981) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเข้าใจรูปแบบปฏิเสธในภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างสองกลุ่ม กลุ่มหนึ่งเป็นเด็กพูดภาษาสเปนเป็นภาษาแม่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง และอีกกลุ่มหนึ่งพูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ รวม 40 คน อายุระหว่าง 6-8 ปี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบเกี่ยวกับความเข้าใจภาษาอังกฤษที่ใช้รูปแบบการปฏิเสธ ผู้วิจัยนำแบบทดสอบไปสอบกับกลุ่มตัวอย่าง หลังจากจบบทเรียนประจำภาคเรียนแล้ว ผลการทดสอบพบว่านักเรียนที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ มีผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่พูดภาษาสเปนเป็นภาษาแม่ ผลการศึกษาค้นคว้าจึงสรุปได้ว่านักเรียนที่พูดภาษาเดียวเรียนได้ดีกว่านักเรียนที่พูดสองภาษา

จากการศึกษาเกี่ยวกับเด็กพูดสองภาษาดังกล่าวมา จึงชี้ให้เห็นว่าเด็กที่พูดภาษาเดียวกับเด็กที่พูดสองภาษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน โดยเด็กที่พูดภาษาเดียวมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่าเด็กที่พูดสองภาษา

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องและการอภิปรายข้างต้น ชี้ให้เห็นว่าคำประสมสระ คำมีตัวสะกด และภาษาแม่ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงอิทธิพลของตัวแปรทั้งสามที่มีต่อการเรียนรู้การอ่านคำตลอดจนกิจกรรมระหว่างตัวแปรทั้งสามด้วย และเพื่อการตอบปัญหาดังกล่าว จึงได้ตั้งสมมติฐานเพื่อการทดสอบดังต่อไปนี้

สมมติฐานการวิจัย

๑. ถ้าให้นักเรียนที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ และนักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่เรียนคำประสมสระเดียว และคำประสมสระประสมแล้ว การเรียนคำประสมสระเดียวจะใช้จำนวนครั้งการเรียนรู้น้อยกว่าการเรียนรู้คำประสมสระประสม

2. ถ้าให้นักเรียนที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ และนักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ เรียนคำไม่มีตัวสะกดและเรียนคำมีตัวสะกดแล้ว การเรียนคำไม่มีตัวสะกดจะใช้จำนวนครั้งการเรียนน้อยกว่าคำมีตัวสะกด

3. ถ้าให้นักเรียนที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ และนักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ เรียนคำประสมสระและการมีตัวสะกดแล้ว นักเรียนที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ จะใช้จำนวนครั้งการเรียนน้อยกว่านักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่

4. จะมีกิริยาร่วมระหว่างภาษาแม่ คำประสมสระ และการมีตัวสะกด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อรู้ว่าคำประสมสระเกี่ยวกับคำประสมสระประสม คำชนิดใดเรียนยากกว่ากัน
2. เพื่อรู้วาระหว่างคำไม่มีตัวสะกดกับคำมีตัวสะกด คำชนิดใดเรียนยากกว่ากัน
3. เพื่อรู้วาระหว่างนักเรียนที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ กับนักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ นักเรียนประเภทใดจะเรียนรู้การอ่านคำได้เร็วกว่ากัน
4. เพื่อรู้ว่าจะมีกิริยาร่วมระหว่างภาษาแม่ คำประสมสระและการมีตัวสะกดด้วยหรือไม่
5. เพื่อรู้ถึงผลพลอยได้จากการทดลองที่นอกเหนือจากการทดสอบสมมติฐาน

ความสำคัญและประโยชน์

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัยมีดังนี้

1. ด้านความรู้
  - 1.1 ได้รู้วาระหว่างคำประสมสระเกี่ยวกับคำประสมสระประสม คำชนิดใดอ่านยากกว่ากัน
  - 1.2 ได้รู้วาระหว่างคำไม่มีตัวสะกดกับคำมีตัวสะกด คำชนิดใดอ่านยากกว่ากัน
  - 1.3 ได้รู้วาระหว่างนักเรียนที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ กับนักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ นักเรียนประเภทใดจะเรียนรู้การอ่านคำได้เร็วกว่ากัน

1.4 ไ้รู้ว่ามีกิริยารวมระหว่างภาษาแม่ คำประสมสระ กับการมีตัวสะกดด้วยหรือไม่

2. ด้านการนำไปใช้

2.1 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดสถานการณ์การสอนให้เหมาะสมกับจิตวิทยาการเรียนรู้การอ่านคำของนักเรียนวัยเริ่มเรียนที่พูดภาษาแม่ต่างกัน

2.2 สามารถนำผลการวิจัยเป็นแนวทางในการกำหนดค่าในหนังสือเรียนภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็ก

2.3 สามารถนำผลจากการวิจัยเป็นแนวทางในการศึกษา วิจัย เพื่อการค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการอ่านคำของนักเรียนวัยเริ่มเรียนและพูดภาษาแม่ต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นเด็กเล็ก ปีการศึกษา 2528 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี จำนวน 5 โรงเรียน ซึ่งได้แก่ โรงเรียนบ้านตูลอง อำเภอหนองจิก โรงเรียนบ้านทะเลสาบ อำเภอสายบุรี โรงเรียนเมืองปัตตานี อำเภอเมืองปัตตานี โรงเรียนบ้านนาเกตุ อำเภอโคกโพธิ์ โรงเรียนวัดอัมพวันราม อำเภอยะรัง และโรงเรียนวัดโชติราษฎร์ อำเภอไม้แก่น รวม 72 คน โดยแยกเป็นนักเรียนที่พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ จำนวน 36 คน และนักเรียนที่พูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่ จำนวน 36 คน

2. ตัวแปรประกอบด้วย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 ภาษาแม่ แปรค่าเป็น 2 ระดับ คือ พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่และพูดภาษามลายูถิ่นเป็นภาษาแม่

2.1.2 คำประสมสระ แปรค่าเป็น 2 ระดับ คือ คำประสมสระเดี่ยวและคำประสมสระประสม

